CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Podgorica, 24. februar 2014. godine

Broj: 01-1412

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
-n/r ministra, g-dina Miodraga Radunovića-

Poštovani gospodine Radunović,

Povodom *Predloga plana i programa za održavanje statusa države slobodne od dječje paralize u Crnoj Gori za period 2014-2016. godine,* Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Donošenje predmetnog propisa je obaveza definisana Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore i obaveza koju je Crna Gora preuzela prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji. Predmetni propis će doprinijeti izvršavanju međunarodnih obaveza Crne Gore u vezi sa sprječavanjem, suzbijanjem, odstranivanjem i iskorjenjivanjem pojedinih zaraznih bolesti i ostvarenje glavnog cilja, održanje statusa države slobodne od dječije paralize.

Nosioci utvrđenih aktivnosti Planom i programom su: Institut za javno zdravlje, Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje, Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Instituta za javno zdravlje, nadležne epidemiološke službe, doktori medicine i ostali zdravstveni radnici.

Na osnovu uvida u obrazac Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da su za implementaciju ovog propisa potrebna sredstva u ukupnom iznosu od 4.362.187,50€.

Od navedenog iznosa sredstva od 37.500,00€ predstavljaju redovna sredstva iz budžeta. Izdvajanje sredstava nije jednokratno, već je planirano za period od trajanja Plana i programa, odnosno od 2014. do 2016. godine. Navedena sredstva odnose se na organizovanje seminara za lokalne AFP koordinatore i pripadnike nadležnih epidamioloških službi i za transport i analizu uzoraka uzetih od slučajeva koji su sumnjivi na polio (AFP-slučajevi).

Preostala sredstva u iznosu od 4.324.687,50€ potrebno je obezbijediti u Budžetskoj rezervi u periodu od 2014. do 2016. godine u slučaju pojave epidemije dječje paralize i to za: Imunizaciju cjelokupnog stanovništva – vakcinacija cijele populacije (4.114.687,50€) i Imunizaciju lica sa Imunodeficijencijom i drugim kontraindikacijama (210.000,00€).

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

U slučaju vanrednih okolinosti koje uključuju i pojavu epidemije dječje paralize, Vlada će reagovati u skladu sa zakonski raspoloživim instrumentima, a procjena neophodnih sredstava će se napraviti ukoliko dođe do epidemije.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom Plana i programa za održavanje statusa države slobodne od dječje paralize u Crnoj Gori za period 2014-2016. godine.*

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	**MINISTARSTVO ZDRAVLJA**
NAZIV PROPISA	PLAN I PROGRAM ZA ODRŽAVANJE STATUSA DRŽAVE SLOBODNE OD DJEČIJE PARALIZE U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2014 – 2016.GODINE

1. Definisanje problema
Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
Koji su uzroci problema?
Koje su posljedice problema?
Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenje Plana i programa za održavanje statusa države slobodne od dječije paralize u Crnoj Gori za period 2014 – 2016.godine, je obaveza definisana Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesi i obaveza koju je Crna Gora preuzela prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji.

Mjerama utvrđenim predmetnim propisom postićiće se održavanje visokog obuhvata imunizacijom **(>95%)** sa OPV3/IPV3 u svim opštinama na teritoriji Crne Gore. Subjekti prepoznati ovim propisom vršiće kontinuirano naglašavanje značaja pravovremene imunizacije djece, unutar prvih šest mjeseci života i povećanja procenta vakcinisanih u tom uzrastu. Osim toga, prepoznata je potreba kontinuirane edukacije zdravstvenih radnika koji sprovode Program imunizacije u skladu sa najnovijim preporukama SZO. Vršiće se sprovođenje mjesečne revizije vakcinalnih kartoteka, na vakcinalnim punktovima u dogovoru sa teritorijalno nadležnim epidemiološkim službama, kako bi se nevakcinisana i nepotpuno vakcinisana djeca što prije vakcinisala. Nadzorne posjete vakcinalnim punktovima u kojima je OPV3/IPV3 obuhvat ispod 95%, vršiće se od strane nadležne epidemiološke službe i Centra za kontrolu i prevenciju bolesti Instituta za javno zdravlje. U cilju sprječavanja ponovne pojave divljeg polio virusa ili cirkulacije virulentnog soja VDPV mora se sprovesti odrzavanje visokog obuhvata rutinskom imunizacijom radi sprječavanja širenja polio virusa nakon njegovog unošenja i cirkulacije VDPV. U skladu sa tim država mora da obezbijedi redovnu nabavku i distribuciju neophodnih količina vakcine protiv poliomijelitisa, koja se obezbjeđuje iz državnog budžeta, u skladu sa potrebama i dostavljenim planovima za imunizaciju. Takodje, u cilju ranog otkrivanja eventualnog unošenja divljeg poliovirusa ili cirkulacije VDPV, neophodno je održavati visokokvalitetan nadzor nad akutnom flakcidnom paralizom (AFP). Nadzor nad enterovirusima i/ili životnom sredinom, sprovodice se prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

U Crnoj Gori ne postoji mreža laboratorija koje rade sa enterovirusima, zbog čega se uzorci šalju u Nacionalnu laboratoriju za poliomijelitis Republike Srbije koja radi sa enterovirusima.

Svi slučajevi zahtijevaju akciju i praćenje bez odlaganja. Ispitiju se u laboratoriji za poliomijelitis Republike Srbije "Torlak" u Beogradu, koja je akreditovana od strane Svjetske zdravstvene organizacije (SZO)., koja je u obavezi da ako detektuje virus, unutar 48 sati izolate poliovirusa salje u Referentnu regionalnu laboratoriju SZO u Rimu na intratipsku diferencijaciju.Takođe, obavještava i predsjednika NKTEE Crne Gore, koji unutar 24 sata obavještava Regionalnu kancelariju SZO, nadležnog republičkog koordinatora za AFP i Predsjednika Nacionalne verifikacione komisije, nakon čega se preduzimaju mjere definisane predmetnim Planom i programom.

Ukoliko se otkrije klinički suspektan slučaj poliomijelitisa ili se izoluje bilo koji polio virus, sprovode se aktivnosti na tri moguća nivoa, u zavisnosti od karakteristika slučaja- suspektan, moguć ili potvrđen.

U Crnoj Gori je značajan priliv raseljenih i interno raseljenih lica čiji je vakcinalni status nepoznat, što predstavlja potencijalnu opasnost od pojedinih zaraznih bolesti. S tog razloga, pristupiće se aktivnom traženju populacija (Romi, raseljena lica, izbjegla i prognana lica), radi sprovođenja obuhvata

imunizacijom, praćenje vakcinalnog statusa njihovih pripadnika i uključivanje u zdravstveni sistem Crne Gore.
Obezbjeđivanje vakcinacije nevakcinisane i nepotpuno vakcinisane djece, brzom i koordiniranom akcijom, uključujući edukaciju, trening, preporuke, socijalnu mobilizaciju šire društvene zajednice, i po potrebi pokretanje dopunske imunizacije na subnacionalnom ili nacionalnom nivou.
Svim navedenim aktivnostima koordinira nacionalni kordinator za imunizaciju u dogovoru sa opštinskim koordinatorima za imunizaciju, a aktivnosti neposredno sprovode službe za imunizaciju.
U postupku primjene ovog Plana i programa nema oštećenih subjekata.
Izostanak donošenja Plana i programa održavanja statusa države slobodne od dječije paralize u Crnoj Gori, kojim su definisane mjere i obaveze prepoznatih subjekata, dovelo bi se u pitanje izvršavanje međunarodnih obaveza u vezi sa sprječavanjem, suzbijanjem, odstranivanjem i iskorjenjivanjem pojedinih zaraznih bolesti u Crnoj Gori.

2. Ciljevi
Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

U cilju izvršavanja međunarodnih obaveza u vezi sa sprječavanjem, suzbijanjem, odstranjivanjem i iskorjenjivanjem pojedinih zaraznih bolesti, mjerama utvrđenim predmetnim propisom stvaraju se uslovi za iskorjenjivanje i održavanje statusa države slobodne od dječije paralize. Radi sprječavanja ponovne pojave divljeg polio virusa ili cirkulacije virulentnog soja VDPV sprovodiće se aktivnosti na održavanju visokog obuhvata rutinskom imunizacijom radi sprječavanja širenja polio virusa nakon njegovog unošenja i cirkulacije VDPV. S navedenog razloga država mora da obezbijedi redovnu nabavku i distribuciju neophodnih količina vakcina protiv poliomijelitisa koja se obezbjeđuje iz državnog budžeta. Prioritet je održavanje visokog obuhvata sa OPV3/IPV3 u svim opštinama na teritoriji Crne Gore. Kontinuirano naglašavanje značaja pravovremene imunizacije unutar prvih šest mjeseci života i povećanje procenta vakcinisanih u tom uzrastu. Cilj je da se sprovede kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika koji sprovode Program imunizacije, u skladu sa najnovijim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Takođe, vršiće se redovna revizija vakcinalnih kartoteka u dogovoru sa teritorijalno nadležnim epidemiološkim službama, kakao bi se nevakcinisana i nepotpuno vakcinisana djeca što prije vakcinisala. Cilj je da se aktivnim traženjem populacije Roma, raseljenih lica i interno raseljenih isti obuhvate imunizacijom, kako bi se pratio vakcinalni status ovih pripadnika i uključio u zdravstveni sistem Crne Gore. Obezbjeđivanje vakcinacije nevakcinisane i nepotpuno vakcinisane djece, brzom i koordiniranom akcijom, uključujući i edukaciju, trening, preporuke, socijalnu mobilizaciju šire društvene zajednice, i po potrebi pokretanje dopunske imunizacije na subnacionalnom ili nacionalnom nivou. U cilju otkrivanja i potvrde importovanja divljeg polio virusa ili cirkulacije VDPV sprovodiće se aktivnosti – održavanje visokog kvaliteta nadzora u cilju brzog otkrivanja i potvrde importovanja divljeg polio virusa ili cirkulacije VDPV. Cilj je da se utvrđenim aktivnostima rano otkrije eventualno unošenje divljeg polio virusa ili cirkulacije VDPV, a to će se postići održavanjem visoko kvalitetnog nadzora nad akutnom flakcidnom paralizom (AFP). Nadzor nad enterovirusima i/ili životnom sredinom, sprovodiće se prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Kvalitet AFP nadzora se prati kroz indikatore kvaliteta AFP nadzora koji su definisani predmetnim propisom.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Planom i programom održavanja statusa države slobodne od dječije paralize u Crnoj Gori za period 2014-2016.godine, postićiće se održavanje visokog obuhvata **(>95%)** sa OPV3/IPV3 u svim opštinama na

teritoriji Crne Gore. Subjekti prepoznati ovim propisom vršiće kontinuirano naglašavanje značaja pravovremene imunizacije djece, unutar prvih šest mjeseci života i povećanja procenta vakcinisanih u tom uzrastu. Sprovodiće se kontinuirane edukacije zdravstvenih radnika koji sprovode Program imunizacije u skladu sa najnovijim preporukama SZO. Vršiće se sprovođenje mjesečne revizije vakcinalnih kartoteka, na vakcinalnim punktovima u dogovoru sa teritorijalno nadležnim epidemiološkim službama, kako bi se nevakcinisana i nepotpuno vakcinisana djeca što prije vakcinisala. Nadzorne posjete vakcinalnim punktovima u kojima je OPV3/IPV3 obuhvat ispod 95%, vršiće se od strane nadležne epidemiološke službe i Centra za kontrolu i prevenciju bolesti Instituta za javno zdravlje.

U Crnoj Gori je značajan priliv raseljenih i interno raseljenih lica čiji je vakcinalni status nepoznat, što predstavlja potencijalnu opasnost od pojedinih zaraznih bolesti. S tog razloga, pristupiće se aktivnom traženju populacija (Romi, raseljena lica, izbjegla i prognana lica), radi sprovođenja obuhvata imunizacijom, praćenje vakcinalnog statusa njihovih pripadnika i uključivanje u zdravstveni sistem Crne Gore.

Obezbjeđivanje vakcinacije nevakcinisane i nepotpuno vakcinisane djece, brzom i koordiniranom akcijom, uključujući edukaciju, trening, preporuke, socijalnu mobilizaciju šire društvene zajednice, i po potrebi pokretanje dopunske imunizacije na subnacionalnom ili nacionalnom nivou.

Svim navedenim aktivnostima koordinira nacionalni kordinator za imunizaciju u dogovoru sa opštinskim koordinatorima za imunizaciju, a aktivnosti neposredno sprovode službe za imunizaciju. Utvrđene mjere odnose se i na širu društvenu zajednicu, radi obezbjeđivanja vakcinacije nevakcinisane i nepotpuno vakcinisane djece, brzom i koordiniranom akcijom, uključujući edukaciju, trening, preporuke, socijalnu mobilizaciju šire društvene zajednice, i po potrebi pokretanje dopunske imunizacije na subnacionalnom ili nacionalnom nivou.

Donošenje predmetnog propisa je obaveza definisana Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore, i obaveza koju je Crna Gora preuzela prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji. Predmetni propis će doprinijeti izvršavanju međunarodnih obaveza Crne Gore u vezi sa sprječavanjem, suzbijanjem, odstranivanjem i iskorjenjivanjem pojedinih zaraznih bolesti i ostvarenje glavnog cilja, održanje statusa države slobodne od dječije paralie.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zdravlje je najveća vrijednost pojedinaca, porodice i čitavog društva, koje znači i kvalitetan život. U tom cilju predmetnim propisom proširuju se uslovi za unapređenje ranog otkrivanja, prevencije i podrške razvoju zdravstvene politike o zaraznim bolestima. Sprovešće se koordinacija na nacionalnom nivou i razvoju internacionalne saradnje.

Postićiće se iskorjenjivanje i održavanje statusa države slobodne od dječije paralize. Ciljne gupe prepoznate ovim programom su prije svega djeca u najranijoj životnoj dobi. Pravovremena imunizacija djece unutar prvih šest mjeseci života. Prepoznata je potreba kontinuirane edukacije zdravstvenih radnika koji sprovode Program imunizacije u skladu sa najnovijim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

Ciljna populacija su i Romi, raseljena i interno raseljena lica, izbjeglice, azilanti kako bi se obuhvatili imunizacijom i pratio vakcinalni status njihovih pripadnika sa ciljem uključivanja u zdravstveni sistem Crne Gore.

Mjere utvrđene predmetnim propisom odnose se i na širu društvenu zajednicu, radi obezbjeđivanja vakcinacije nevakcinisane i nepotpuno vakcinisane djece, brzom i koordiniranom akcijom, uključujući

edukaciju, trening, preporuke, socijalnu mobilizaciju šire društvene zajednice, i po potrebi pokretanje dopunske imunizacije na subnacionalnom ili nacionalnom nivou.
Zdravstveni sektor nije izvor potrošnje, već izvor investicije u ostvarivanju socijalnog, ekonomskog razvoja i ukupnog razvoja društva. Crna Gora se uključila u jedinstveni međunarodni proces zdravstvenog razvoja, kroz sprovođenje mjera zdravstvene politike, i preuzela obavezu izvršavanja međunarodnih obaveza u vezi sa sprječavanjem, suzbijanjem, odstranjivanjem i iskorjenjivanjem pojedinih zaraznih bolesti.
Primjena Plana i programa za održavanje statusa države slobodne od dječije paralize u Crnoj Gori za period od 2014-2016.godine, ne izaziva troškove na teret građana i privrede.
Nije potrebno stvaranje novih privednih subjekata na tržištu, ne dovodi se u pitanje kriterijum tržišne konkurencije, niti stvaranje biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja
Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskanu godinu?
Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
Dbrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Ukupna finansijskih sredstava za implementaciju ovog propisa su **37.500,00 € kao redovna sredstva iz budžeta. A 4.324.687,50 € neophodno je obezbijediti da bude u rezervi (možda se i ne realizuje, ali mora biti obezbijeđen za slučaj pojave epidemije). Sredstva se odnose na** period 2014. – 2016. godine.

2. Izdvajanje finansijskih sredstava nije jednokratno, već je planirano za preriod trajanja Programa, tj. 2014.godine do 2016. godine i to:

aktivnosti	2014	2015	2016	Ukupno
Hitni transport I laboratorijska dijagnostika	5.000,00	5.000,00	5.000,00	15.000,00
Seminar	7.500,00	7.500,00	7.500,00	22.500,00
Imunizacija cjelokupnog stanovništva	1.371.562,50	1.371.562,50	1.371.562,50	4.114.687,50
Imunizacije lica sa imunodeficijencijom i dr. kontraindikacij.	70.000,00	70.000,00	70.000,00	210.000,00
Ukupno	1.454.062,50	1.454.062,50	1.454.062,50	4.362.187,00

3. Implementacijom predmetnog propisa ne proizilaze nikakve međunarodne finansijske obaveze.

4. Planirana novčana sredstva su redovna sredstva u Budžetu, pa samim tim se planiraju za svaku

godinu trajanja navedenog propisa. Napominjemo da sredstva predviđena za hitni transport i laboratorijsku analizu (u referentnim laboratorijama akreditovanim od strane Svjetske zdravstvene organizacije "Torlak" – Srbija i laboratorija u Rimu), sredstva za vakcinacije (imunizaciju) u slučaju najnepovoljnijeg scenarija (scenario – koji je najmanje vjerovatan i koji podrazumijeva vakcinaciju sa OPV cjelokupne populacije u Crnoj Gori, uz vakcinaciju sa IPV lica sa imunodeficijencijom i dr. kontraindikacijama za OPV) su sredstva koja su REZERVA i koja se, najvjerovatnije, neće koristiti ni u jednoj godini, već su samo **budžetska sredstva u rezervi.**

Seminar se mora održati svake godine za lokalne AFP koordinatore i pripadnike nadležnih epidamioloških službi i to su **jedina sredstva** koja će se sigurno utrošiti (3 x 7.500,00 € = 22.500,00 €) i možda dio sredstava (max 15.000,00 € za tri godine) za transport i analizu uzoraka uzetih od slučajeva koji su sumnjivi na polio (AFP-slučajevi). Dakle, sva ostala sredstva su samo REZERVA.

5. Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.

6. Primjenom propisanih mjera doći će do sveobuhvatnog pristupa imunizaciji prepoznate populacije, što će rezultirati racionalnijim trošenjem opredijeljenih novčanih sredstava. Implementacijom Programa, sprovešće se mjere koje će doprinijeti unaprjeđenju ranog otkrivanja, prevencije i podrške razvoju zdravstvene politike o zaraznim bolestima. Sprovešće se koordinacija na nacionalnom nivou, a to će rezultirati blagovremenim i adekvatnim imunizacijom, i samim tim doći će do poboljšanja zdravlja prepoznatih kategorija stanovništva tj. racionalnijeg trošenja sredstava Budžeta.

7. Prilikom obračuna finansijskih sredstava koja su neophodna za realizaciju aktivnosti predviđenih predmetnim Programom korišćena je metoda standardnog troška, kao i procjena troškova (na osnovu iskustva od ranijih godina, kao i iskustva zemalja u okruženju). Obračun troškova svih predviđenih aktivnosti dat je u prilogu: Plan aktivnosti i budžet za Plan i program za održavanje statusa države slobodne od dječije paralize u Crnoj Gori. Analizu troškova je data u odgovoru na pitanje br. 2 (tabela), i iznose kako slijedi:

- **Hitni transport I LABORATORIJSKA ANALIZA**

2014. godina	5.000,00 €
2015. godina	5.000,00 €
2016. godina	5.000,00 €
Ukupno:	15.000,00 €

- **Seminar**

2014. godina	7.500,00 €
2015. godina	7.500,00 €
2016. godina	7.500,00 €
Ukupno:	22.500,00 €

- **Imunizacija cjelokupnog stanovništva – VAKCINACIJA CIJELE POPULACIJE U SLUČAJU EPIDEMIJE DJEČIJE PARALIZE**

2014. godina	1.371.562,50 €
2015. godina	1.371.562,50 €
2016. godina	1.371.562,50 €
Ukupno:	4.114.687,50 €

- **U SKLOPU VAKCINACIJE CIJELE POPULACIJE U SLUČAJU EPIDEMIJE DJEČIJE PARALIZE – Imunizacije lica sa Imunodeficijencijom drugim kontraindikacijama**

2014. godina	70.000,00 €
2015. godina	70.000,00 €
2016. godina	70.000,00 €
Ukupno:	210.000,00 €

Sredstva predviđena za hitni transport i laboratorijsku analizu (u inostranstvu), sredstva za vakcinaciju (imunizaciju) u slučaju najnepovoljnijeg scenarija (najnepovoljniji scenario – koji je najmanje vjerovatan i koji podrazumijeva vakcinaciju sa OPV cjelokupne populacije u Crnoj Gori, uz vakcinaciju sa IPV lica sa imunodeficijencijom i dr. kontraindikacijama za OPV) su sredstva koja su REZERVA i koja se, najvjerovatnije, neće koristiti ni u jednoj godini, već su samo **budžetska sredstva u rezervi** za najnepovoljniji scenario. **Seminar se mora održati svake godine** za lokalne AFP koordinatore i pripadnike nadležnih epidamioloških službi i to su **jedina sredstva** koja će se sigurno utrošiti (3 x 7.500,00 € = 22.500,00 €) i **možda dio sredstava** (max 15.000,00 € za tri godine) za transport i analizu uzoraka a. odnose se više na organizaciju nadzora nad AFP i dijagnostikom sumnjivih AFPO slučajeva, a vakcinacija (imunizacija) je u ovom slučaju samo vanredna mjera za slučaj epidemije i zato su ta sredstva samo u rezervi.

Dakle sva ostala sredstva su samo REZERVA, (koju je neophodno opredijeliti u budzetu za namjene kako je to naprijed navedeno.)

8. U obračunu troškova nije bilo problema, s obzirom da su korišćena iskustva zemalja u okruženju, kao i važeće cijene navedenih vakcina..

9. Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa.

10. Kako nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na incijativu za donošenje predloga propisa, tako i nije bilo sugestija i primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana
Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U postupku izrade nije korišćena eksterna ekspertska podrška

7: Monitoring i evaluacija
Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoji prepreka za implementaciju Plana i programa za održavanje statusa države slobodne od dječij eparalize u Crnoj Gori za period 2014 – 2016.godine.
Primjenom mjera utvrđenih Programom doprinijeće se unapređenju, prevenciji i podrška razvoju zdravstvene politike o iskorjenjivanju zaraznim bolestima. Ostvarenje glavnog cilja, odrzavanje statusa „država bez dječije paralize". Takođe, sprovešće se koordinacija na nacionalnom nivou i razvoju internacionalne saradnje. Osim toga, intenzivno će se raditi na podizanju opšte svijesti o opsegu i karakteristikama pojedinih zaraznih bolesti, kako stručne tako i opšte javnosti. Subjekti prepoznati ovim propisom vršiće kontinuirano naglašavanje značaja pravovremene imunizacije djece, unutar prvih šest mjeseci života i povećanja procenta vakcinisanih u tom uzrastu. Sprovodiće se kontinuirane edukacije zdravstvenih radnika koji sprovode Program imunizacije u skladu sa najnovijim preporukama SZO. Vršiće se sprovođenje mjesečne revizije vakcinalnih kartoteka, na vakcinalnim punktovima u dogovoru sa teritorijalno nadležnim epidemiološkim službama, kako bi se nevakcinisana i nepotpuno vakcinisana djeca što prije vakcinisala. Nadzorne posjete vakcinalnim punktovima u kojima je OPV3/IPV3 obuhvat ispod 95%, vršiće se od strane nadležne epidemiološke službe i Centra za kontrolu i prevenciju bolesti Instituta za javno zdravlje.
Nosioci utvrđenih aktivnosti su:

-Institut za javno zdravlje, Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranja, Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Instituta za javno zdravlje, nadležne epidemiološke službe, doktori medicine i ostali zdravstveni radnici.
Glavni indikator postignuća cilja Programa biće unapređenje ranog otkrivanja, prevencija i podrška razvoju zdravstvene politike o zaraznim bolestima. Uspostavljena koordinacija na nacionalnom nivou i razvoju internacionalne saradnje. Ostvarenje blagovremene i adekvatne imunizacije lica kako bi se iskorjenila ova zarana bolest.
Nadzor i evaluaciju implementacije Programa vršiće Institut za javno zdravlje, uključujući intersektorsku koordinaciju svih aktera na polju ukupnog tretmana zaraznih bolesti u Crnoj Gori. Implemenaciju Programa sprovodiće Institut za javno zdravlje u saradnji sa Ministarstvom zdravlja.

Datum i mjesto
27. decembar 2013.godine

MINISTAR
Prof.dr Miodrag Radunović